

Broeiende hitte en slagregens

door Guus Bauer

Ezra de Haan, toch al een wereldreiziger in de kunst, krijgt van de schrijfster Ruth San A Jong een uitnodiging om op de Surinaamse Schrijversvakschool te Paramaribo een aantal cursussen te geven. Hij twijfelt geen moment. Het is een uitgelezen kans voor hem om tegelijkertijd de natuur, de levenswijze van de inwoners, de inborst en de taal en de muziek van de voormalige kolonie te bestuderen. De Haan heeft van 'zijn cultuurshock', zijn eerste roadnovel gemaakt, getiteld *Zoeken naar Slory*. De Haan lijkt zich vast voor te hebben genomen om niet als een zelfingenomen bakra de toerist te gaan uithangen, maar zich daadwerkelijk open te stellen voor de kleinigheden, hoe eigenaardig ook, die Suriname maken tot wat het is. De Haan heeft voor vertrek ook het plan opgevat om tijdens zijn bezoek de legendarische Surinaamse dichter Michaël Slory te ondervragen. Iedereen kent hem, heeft van hem gehoord of zelfs bij hem in de klas gezeten. Het moet een peulenschil zijn om een afspraak te regelen. Van diens Nederlandse uitgever heeft De Haan wat royalties meegekregen en een paar contracten. Een kwestie van het zakelijke met het aangename verenigen. De kleurrijke markt bezoekt hij vrijwel dagelijks. Daar zou Slory regelmatig dichtbundeltjes van eigen hand proberen te slijten en de krant waar hij ook voor schreef, *De Ware Tijd*, ophalen. Maar Slory treft hij niet. Via korte citaten uit *De Ware Tijd* geeft De Haan een duidelijk beeld van een, naar het lijkt, murw geslagen maatschappij. Een land vol tegenstellingen, een land ook met vaak onverholven discriminatie tussen Creolen, Hindoestanen, Javanen, bosnegers en andere in- en uitheemse bevolkingsgroepen onderling. Maar De Haan schetst ook een bemoedigend beeld van de mensen die hij tegenkomt, gewoon op straat, in de (eet)winkeltjes. Een beeld waardoor je begrijpt waarom ook veel bakra's toch verknocht zijn aan dit stukje Zuid-Amerika. De tijd verstrijkt sneller dan gedacht – hoewel de uren met broeiende hitte en slagregens lijken voort te kruipen – en Slory is nog steeds niet gevonden. De Haan is inmiddels met de boot en met taxi's het land af geweest. Hij heeft de geboortegrond, het district Coronie, en de binnenlanden verkend. Hij heeft zijn nummer achtergelaten bij de krant, heeft bij het schamele woonhuis van Slory tevergeefs aangeklopt. Het versterkt het boek alleen, want het is eigenlijk niet belangrijk of hij de levende legende treft of niet. De dichter en zijn land wonen zogezegd in zijn gedichten. De gedichten schetsen in hun oegenschijnlijke eenvoud een eigen beeld van Suriname. Een land van wonderbaarlijk schone vrouwen, van een overweldigende natuur. Een land dat blijft verbazen, waar de mensen nog zichzelf durven zijn, dat door improvisatie toch fier overeind blijft, net als dit uiterst informatieve, romaneske (dag)boek.